

Sygn. akt IV U 1517/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Załęska

Protokolant: staż. Magdalena Andzelak

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 29 maja 2014 r. w Sieradzu

odwołania R. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 31.10.2013r. Nr (...)

w sprawie R. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o emeryturę

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 1517/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.10.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił R. A. prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) z uwagi na brak 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji w/w wnosił o jej zmianę i zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Ekspozytura nr 1 w W. od 10.07.1978 – 31.03.1991, (...) Zakład (...) w Ś. od 11.08.1976 – 13.11.1976, (...) Zakład (...) w I. od 14.11.1976 – 30.06.1978, Zakładzie (...) w C. od 01.10.1997 – 05.04.2000 i przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury.

W odpowiedzi organ rentowy podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wnosił o oddalenie odwołania wskazując, że na wymagane 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wnioskodawca udowodnił 1 rok, 9 miesięcy i 14 dni.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. A. urodził się (...).

Służbę wojskową odbywał w okresie od 27.10.1972 do 17.10.1974r, w czasie której nabył uprawnienia do prowadzenia pojazdów samochodowych powyżej 3,5t.

W okresie od **11.08.1976 – 13.11.1976** R. A. był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakład (...) w Ś., a następnie od **14.11.1976 – 30.06.1978**, w (...) Zakład (...) w I., jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5t. Zakład podlegał pod PGR w Ś..

Wnioskodawca jeździł samochodami typu S., J. przewożąc nawozy do magazynów PGR, cegłę, części do maszyn rolniczych, ciągniki z fabryki na Ż., zaopatrzenie. Za prowadzenie samochodu i OC otrzymywał dodatek Odwołujący był w zakładzie jedynym kierowcą samochodu powyżej 3,5t.

Od **10.07.1978 – 31.03.1991** R. A. był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Ekspozytura nr 1 w W. jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5t. (...) zajmowało się budownictwem i na stanie zakładu były samochody wysokotonażowe, tj. T., J., K., wywrotki, cementowozy. Przykładowo T. miała tonaż 11t, a ładunku 16t. Były też samochody osobowe Ż., U., którymi jeździła dyrekcja. W ekspozyturze pracowało 200 osób, w tym ok. 100 kierowców. Każdy kierowca miał przypisany pojazd. W przypadku awarii, kierowca przesiadał się na inny samochód. W-ca jeździł wyłącznie samochodami ciężarowymi typu T., Z., J. i przewoził materiały budowlane jak: piasek, żwir, cegłę, płyty betonowe i inne.

Na podstawie umowy między (...) w Ł., a (...) N., R. A. został skierowany do pracy na budowę eksportową do b. ZSSR na okres **od 20.04.1988 – 16.06.1989** i w tym czasie korzystał z urlopu bezpłatnego udzielonego przez macierzysty zakład pracy. Jednostką kierującą był (...) N.. Na budowie eksportowej R. A. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego K.o tonażu 12t i ładowności, wożąc glinę na umacnianie wałów przy budowie elektrowni atomowej w S.. Po powrocie z budowy eksportowej, wnioskodawca wrócił do macierzystej jednostki w W. i wykonywał nadal pracę kierowcy samochodu ciężarowego pow. 3,5t.

W okresie od **01.07.1992 – 14.10.1994**, wnioskodawca był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...)w W. jako kierowca samochodu dostawczego marki M., poniżej 3,5t.

W okresie od **01.10.1997 – 05.04.2000**, pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...)Spółka Cywilna w C. (...)jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5t. R. A. był jedynym kierowcą w tym zakładzie. Na stanie były dwa wysokotonażowe samochody ciężarowe – S. do przewozu żywca i J. do przewozu pólтусz. Zakład nie wypłacał wnioskodawcy dodatku za pracę kierowcy pojazdów wysokotonażowym (**kserokopie świadectw pracy k. 23 – 25, zeznania wnioskodawcy zeznania świadków S. K., W. K., A. M., zawarte na płycie CD – 00:06:11 – 00:50:33 k. 28/akta sprawy; podanie o pracę, umowy o pracę, świadectwo pracy/ poświadczony za zgodność z oryginałem akta osobowe z okresu zatrudnienia w –cy w (...) w Ś. (...), (...) w I.; świadectwa pracy, podanie o pracę, umowy o pracę, angaże, zaświadczenie/akta osobowe z okresu zatrudnienia w PPH (...) w W.; świadectwa pracy k. 5 – 7, 12, poświadczony za zgodność z oryginałem dokumenty osobowe z okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Ekspozytura nr 1 w W./akta ZUS).**

W dniu 24.09.2013r., R. A. złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę. Po jego rozpoznaniu zaliczono do ogólnego stażu 25 lat, 3 miesiące i 27 dni okresów składkowych, w tym 1 rok, 9 miesięcy w szczególnych warunkach od 1.06.1989 – 31.03.1991 (**wniosek, karta przebiegu zatrudnienia/akta ZUS**).

Decyzją z dnia 31.10.2013r., odmówiono R. A. przyznania prawa do emerytury (**decyzja k. 34/akta ZUS**).

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym.

Ustalenia dotyczące charakteru pracy wnioskodawcy w (...) Zakład (...) w Ś., a następnie w I. od 11.08.1976 – 30.06.1978, Sąd ustalił na podstawie zeznań odwołującego jako strony oraz na podstawie dokumentacji osobowej nadesłanej na żądanie Sądu, zawierającej m.in. podanie o pracę, umowy o pracę, świadectwo pracy.

Ustalenia dotyczące zatrudnienia R. A. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Ekspozytura nr 1 w W. od 10.07.1978 – 31.03.1991, Sąd poczynił na podstawie zeznań wnioskodawcy jako strony i zeznań świadków W. K., S. K.. Natomiast okoliczności związane z delegowaniem wnioskodawcy na budowę eksportową, Sąd ustalił na podstawie zeznań odwołującego jako strony i zeznań świadka E. R.. Co do okresu pracy R. A. w Zakładzie (...) Spółka Cywilna w C. (...) od 01.10.1997 – 05.04.2000, to ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie zeznań świadka A. M. – współwłaściciela zakładu i zeznaniach strony.

Zdaniem Sądu Okręgowego zeznania świadków jak i strony są spójne, logiczne i niesprzeczne. Brak podstaw by odmówić im waloru wiarygodności.

W ocenie Sądu, materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że R. A. wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5t, w okresie od: 11.08.1976 – 30.06.1978, 10.07.1978 – 19.04.1988, 1.06.1989 – 31.03.1991 (okres zaliczony przez ZUS), 1.10.1997 – 31.12.1998 (data końcowa wynikająca z ograniczenia ustawowego), co łącznie stanowi 14 lat, 9 miesięcy i 2 dni.

Natomiast w Przedsiębiorstwie (...) (od 01.07.1992 – 14.10.1994), odwołujący wykonywał pracę kierowcy, ale samochodu o dopuszczalnym ciężarze poniżej 3,5t, co wynika wprost z jego zeznań.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie R. A. nie jest zasadne.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Prawo do emerytury z uwagi na pracę w szczególnych warunkach regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z jego § 3 i 4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli łącznie spełnia warunki: mężczyzna jeżeli osiągnął wiek 60 lat, ma wymagany „okres zatrudnienia” 25 lat, w tym przepracował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla celów ustalania uprawnień o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Zgodnie z §2 ust. 1 cyt. rozporządzenia konieczne jest, by praca taka wykonywała była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Ustęp 2 cyt. paragrafu stanowi, że okresy pracy o których mowa w ust.

1 stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie §1 ust. 2 rozporządzenia, lub świadectwie pracy.

Zgodnie z wykazem A załącznika do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r., w dziale VIII pod poz. 2, wymienia się prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, (...).

Postępowanie dowodowe wykazało, że R. A. wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych, o jakiej mowa w w.w. przepisie, jednakże w łącznym wymiarze 14 lat, 9 miesięcy i 2 dni (wraz z zaliczonymi przez ZUS), przez co nie spełnił warunku 15 letniego stażu szczególnego.

W ocenie Sądu Okręgowego nie podlega uwzględnieniu do stażu szczególnego okres zatrudnienia R. A. na kontrakcie w b. ZSRR od 20.04.1988 – 31.05.1989, bowiem była to praca wykonywana w okresie urlopu bezpłatnego udzielonego przez zakład macierzysty (...) w Ł., w ramach umowy o pracę za granicą, realizowanej przez jednostkę kierującą (...)N..

W tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 18.11.2011r., I UK 127/11, że urlopu bezpłatnego, udzielonego w związku ze skierowaniem do pracy za granicą, nie wlicza się do okresu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej u macierzystego pracodawcy, uprawniającego do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 184 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Obowiązujące w okresie pracy odwołującego na kontrakcie przepisy prawa, tj. ustawa z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.), posługiwała się pojęciem okresów zatrudnienia. W rozumieniu przepisów tej ustawy okres urlopu bezpłatnego nie był okresem zatrudnienia (art.5).

Okres urlopu bezpłatnego nie odpowiada także określeniom okresów składkowych i nieskładkowych, jakimi posługiwała się obowiązująca od dnia 15 listopada 1991r. ustawa z dnia 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 ze zm.) i jakimi posługuje się aktualnie obowiązująca ustawa emerytalna. Pogląd ten odnośnie do zatrudnienia w szczególnych warunkach, wspiera treść §2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), stanowiącego że okresy pracy w szczególnych warunkach to okresy wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, z czego wynika zawężenie zakresu okresów szczególnych tylko do tych okresów zatrudnienia, w których praca była wykonywana, a nie do sytuacji samego formalnego pozostawania w zatrudnieniu.

Skoro przepisy prawa ubezpieczeń społecznych nigdy nie traktowały okresu urlopu bezpłatnego jako okresu ubezpieczenia (zatrudnienia, równorzędnego z zatrudnieniem, składkowego bądź nieskładkowego), to zaliczenie takiego okresu do uprawnień ze sfery ubezpieczeń społecznych możliwe byłoby tylko w takim przypadku, gdyby przepis szczególny wyraźnie to przewidywał. Takimi przepisami nie były § 3 ust. 4 rozporządzenia (w wersji obowiązującej w roku 1983) i §3 ust. 3 tego rozporządzenia (w wersji obowiązującej w roku 1989), bowiem zgodnie ze swoją treścią dawały podstawę do zaliczenia okresu urlopu bezpłatnego udzielonego przez macierzysty zakład pracy na okres skierowania do pracy za granicą tylko do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, czyli mającego wpływ na staż pracy umożliwiający nabycie prawa do różnorodnych świadczeń pracowniczych, od tego stażu uzależnionych (np. nagrody jubileuszowej czy dodatku za staż pracy). Nie wynika natomiast z niego, aby okres urlopu bezpłatnego miał jakiegokolwiek znaczenie dla uprawnień ze sfery ubezpieczeń społecznych związanych z pracą w warunkach szczególnych. Brak wyraźnego wskazania, że okres urlopu bezpłatnego podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia również w zakresie uprawnień w sferze ubezpieczeń społecznych i to uprawnień szczególnych uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, oznacza, że takiego okresu nieświadczona praca nie uwzględnia się w szczególnym stażu pracy wymaganym dla nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym. Dotyczy to całego urlopu bezpłatnego udzielonego przez pracodawcę macierzystego.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴§1kpc., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.